

# MERKVRYVSZ POLSKI ORDYNARYINY.

Oddnia . 24 Junii, do 1. Iulii. 1661.

Z Madrydu 7. Maii, 1661.



Je spuszczaiac sie / ani na exitum armorum, ktore iest ambiguum, ani na Traktaty Pacis, ktore sa niepewne / stara sis Dwor / iak naypilniey male contentow Portugalskich souere ; Spodziewaiac sie tym vires tamtey Korony/ znacznie ostabiac. De cætero, Miskowe zabawy nie moga sie tak predko zaczac / bo goraca wielkie poczynais / a Wyska Cudzoziemstwie ktore sis spodziewamy/ odpoczynku potrzebuias.

Z Medyolanu 1. Junii. 1661.

W Mieście Trino, wzieto do wiezienia trzech Officyerow / propter suspicionem condictaminis z Księzciami Mantuańskim; a choć na metach do niczego sie nie przyznali / prowadzono ich iednak do Turyna.

Łacne Tryunfy odprawowali Kawalerowie tuteżni/ na weselu

weselu Księcia Kolonnego z Siestrzenicą Kardynala Mazarynego; Rtorzy w Poniedzialek przeszły/ puszczili się w drogę  
tu Rzymowi.

Z Paryża 3. Junii, 1661.

**G**raff van Nassau jest tu personaliter: stara się mocno o restytucję swego Comitatum de Saarwer: Darmo po-  
dobno/ gdyż per Capitulationem, oddane jest Księciu Lotarynskiemu.

Dostawshy Dwor nash w przeknym tygodniu wiadomość/ publicati Matrimonij Króla Angielskiego z Portugalką/ tum & defensiui fæderis inter duo Regna initi, bardzo pilno bawił  
się reflexis okolo Consequencyi/ które z tego pochodzić mogą/  
a csobliwie belli, miedzy Hiszpanią a Anglią. To iednak ad  
præfens certum, że Korona nasza nie bedzie się w to mieścić/  
chybably per modum mediationis, wiodąc obie dwie strony ad  
pacem & concordiam. To też prawda/ że w słysząc Król/  
iż Gubernator z Dunkerku prætendvie Kontrybucye wybie-  
ráć z Bourbourg, y z innych Miast okolicznych/ erpostulował z  
Poslem Angielstom o to serio bardzo/ deklarując/ że sobie ży-  
czą/ aby animos vtriusq; nationis, Ćestemi ex postulacyami  
non exacerbarentur.

Księże Lotarynskie dacie się zdaleka zrozumieć/ że nie byłby  
daleki od ożenienia się z Corką Starzą Księcia niegdy de  
Nemours, z Domu Sabaudskiego, y ożenić też Filium suum  
naturalem, z drugą Corką młodszą: Z tego apparet, że iużcale  
nie myśli promować Małżenstwa Synowca swego z Már-  
dámozellą de Orleans.

Księże Mázaryni, dosyć wczyńiwshy Legatis Kardynala

zmarłego/ gotuje się teraz w drogę ku domowi/ ale pierwey  
bedzie w Dworze.

Kardynał de Retz, pisał do Królowej Matki Królewstwia  
submisse bardzo/ składając culpam przeszłych dyzugustów na  
violentia, które chcieli go niektórzy przywieść/ do resigno-  
wania Arcybiskupstwa Paryskiego, pod które violentia nie  
mogły nigdy serca swego skłonić. Leżże teraz gotow iest do-  
browolnie to wskytko uczynić/ co sie Królowi / y onej samej  
bedzie podobalo roszajac. Z tego Królestwo bardzo kon-  
tent i zostali/ y kazali do niego pisać/ żeby się dysponował w  
Rzymie mieszkać/ gdzie chce mu obmyślać subsistentiam suffi-  
cientem.

Conclusum w Rządzie Królewstwia / armować 10. wiel-  
kich Okrętów wojennych/ y 6 Galer/ które mają bydż wypra-  
wione in Mediterraneum mare, pod Vice Admiralem Ro-  
ronnym.

### Z Londynu 3. Junii. 1661.

Rozkazał Król do Posta Hiszpańskiego/ że może nie wyje-  
chać z Anglii dla deklaracyey iego Matzeństwa z Kró-  
lewną Portugalską / ani dla ligi z tamta Koroną zawiartej /  
gdyz przez to nie myśli do ruptury jakiej przystąpić z Koroną  
Hiszpańską; Przydaiąc/ że był też gotow zawsze præbere aures  
y preposicyey iego/ by był w nich nie mieział kondycyey resti-  
tutionis, lamyki y Dunkierku.

Armuią się tu zatym nad 50 Okrętów/ które pod Xiz-  
ciem de Iork jako Admiralem/ oddawać będą w krotce wią-  
trom żagle. Jechają ten Xizze na rewizyę ich/ ad ostia Rzeki  
Tamesis.

Parlament w krotce bedzie rospuszczone/ względem drogi  
które Król przed sie wziął do Worcestru: Ale złożony ma  
bydż znowu po s. Michale. In puncto armorum; to iest/iesli

te maias bydż w reku Rrolewskim/ nic do rąd nie konkludowa-  
ii. Biskupi w nim nie mieli mieysca: Comites iednak/ & Ba-  
rones Catholici, byli admiszi in Camera superiori.

Synod wsztyklich ministrow Ecclesiæ Anglicanæ, iest w tych  
dniach intymowany/ y pożynać się iuz ziezdzać.

Pożewie Holenderscy/ Kongratulowali Królowi con-  
clusionem Matrimonij.

W niedzieli 15. przeszlego Miesiąca/ umarł Xiążs de Cam-  
bridzie, Sun niedawno narodzony Xiążecia de lork. Trzeci  
ten iest Regij Sanguinis ktory umiera/ roku iescze nie wykro re-  
cuperati Regni

### *Z Marsiliey 4 Junii, 1661.*

Młoda Xiężna florentska/ stanęła w Lugdunie w dzien 26.  
przeszlego Miesiąca/ y miała z tamtad wyiechać/ die 28,  
a bydż tu u nas pro 7 huius. Spodziewamy się tu wkrótce 3.  
Galer florentskich/ tylo Papieśkich/ y tylo Genuenfskich/  
ktore po nie poyda: Wiemy/ ze iuz się puścili z Liuorno/ pod  
Comandem Principis Mathiae, Brata Wielkiego Xiążecia/ die  
18. przeszlego Miesiąca/ aby Xięzne prowadzili do Linorno.

### *Z Rzymu 4. Junii, 1661.*

WE czwartek tydzień minał/ wiezdzął publice nowy Posel  
Wenecki/ przeciwko ktoremu wykro ze 60. karcem pos-  
łosnych. Jechał prosto do Papieża/ y był u niego prywatnie  
ad osculum pedum, y zaraz potym oddał prywatną wizytę Pa-  
pieśkim pokrewnym. W piątek przeszły/ miał pierwszą au-  
dyencyę publiczną/ po której Posel przeszły odprawić się od  
Papieża/ y od wszystkiego Dworu.

Prz

Przyiechał też także ze Francyej Posta Xiżże de Neuers. Sierżeniec Kardynala Mazaryniego, y bywšy kilka razy w Papieża, we wtorek przeszły poiechał nazad ku Paryzowi.

Przeciwko Kardynałowi de Aragona, wyšle też kareckilka až do Witerbo.

## Z Hagi o Junii. 1661.

P Jsa Postowie nási z Lendynu, iż w ostatnicy Konferencyej, ktora mieli z Komissarzami Królewstwiem, deklarowali, ze przyjac niemoga illorum propositiones, ani nawet postepować dalej w Traktacie fæderis & Guarantiae, póki pierwey nie zaydzie zgoda in puncto commerciorum, pifcaturæ, & nauigationis: Jesliby iednak do tego nie byli dispositi, nil aliud superest, tylko do tractatu amicitiae, & bonæ correspondentiae przystąpić. Co Komissarze obiecali referre Królowi, y dać im respons.

Powrócili Deputaci huius Provinciæ z Midelburku: Záraz konwojewano Stanow Prowincyey tuteżney ná intro, y daño o tym znac do Zelandyey, abyśmy też swoich Deputatów postali. Rozumiemy, ze pokoy z Portugalia stanie, zazniesieniem sie tych dwu Prowincyi z sobą, nim Poset Angielstii przyiedzie na medyacyę.

Postowie Brändeburscy w Angliey, skonczyli Traktat strony opieki Xiżecia de Oranges. Około edukacyjey iego, iednak zostawuie Krol sobie wespot z nimi superidententia, tā co Stany tuteżne deliberant, bo by chcieli, żeby Krolcale im to spuścić.

Postowie którzy tu byli od Kurfirſta, stronę complánacyjey rachunków, które pochodziły między nimi a Stany tuteżnymi; poiechali rebus infectis.

*Z Hamburku 9 Junii. 1661.*

**P**rzed wczorem wieczor/ przyiechala tu Królowa Chrys-  
tyna ze Szwecyey w niewielkiej komitywie/ a rozzgłasza-  
jey Dworzanie/ ze przez całe lato ma wola sie zabawić.

*Z Wenecyey 11 Junii. 1661.*

**S**podziewał sie znac nowy Kapitan Basia/ ze skoro ieno  
Basy stáremu/ y inßym Komendantom Tureckim/ głowy  
na ziemi spadna/ zaraz vstanie mialy bunt chłopskie przes-  
ciwko nich/ ale sie omylit. Oznaymis bowiem listy z Kan-  
dyey/ že statecznie persistunt chłopi in deuotione erga Rem-  
publicam, & in hostilitate contra Turcas. Obrali Depu-  
tow swoich/ ktorych chce do Wenecyey posłać/ cum decla-  
ratione fidelitatis & constantiae, iak przedko nowy Hetman  
Wielki tam przyiedzie.

Márkize de Mancera, Posel Hispánski/ gotuie sie w droge  
tu Wiedniowi, iako Sukcesor Márkiezego de la Fuentes,  
ktory poiedzie na ordynaryjna legacya do Paryza.

Poiechali zatym nasi Postowie Corraro, y Morosini, do  
Angliey, z kongratulacjey/ y zpotwierdzeniem przyjaźni.

Princeps Palatinus Sulzbacensis, ktory przed tym militiae  
Sveciae nomen dederat, stara sie o miejsce miedzy Komien-  
datami Wojska naszego w Kandyey. Senat iuz mu pozwa-  
la Generalstwo nad Piechotą/ a 12 tysiecy talerow na rok.

*Z Wie-*

Z Wiedniá 20. Junii, 1661.

**L**ustratia Wojská Cesárskiego/ ktorá miata bydż ro tegož  
Miesiąca pod Tyrnawą/ iescze sie odwlektá/ y dniá pewne-  
go nie maš kiedy bydż ma/ snadż oczekiwaią na ściagaiace  
iesče Wojska/ które co dzien Dunajem muno Wieden/ pieše/  
ponne zás po włościach naciagaią. Onegdy 33. wielkich to-  
dzi ludzi piešeg mineto/ co pod Munsterem byli: Dzis stoi dwa  
tyśiąca Rāytaryey po przedmieściach. Tym tylko co pod  
Tyrnaws sie ściagnęt/ daia Wegrowie na trzydziestí tyśicy  
porcyi: leża postaremū po wsiach/ bo mieysce obozowi nazna-  
czone wody iescze zalały/ y lubo sa goraca y suła wiełkie/ Du-  
naju iednak nic a nic nie vbywa. Taz woda često dziala/ mu-  
nicye/ mlyny/ y Prowianty z tad ida ku Kománowi.

Pan Palatinus Wegierski/ w Sobote przefka/ to iest 18. Iunij  
wyiechał z tad: Już ma iechać do tamtego Wojska nad Ci-  
sza leżącego/ z Ordynánsi Cesárskiego.

W siedmigrodzkiej ziemi to Wojsko iuz odebralo fortece  
wiełka Sekelheid na Cesárzā/ y maia iescze druga/ y trzecią o-  
debrac. Chcieli byli Siedmigrodzanie dać wicey fortec/  
ale tak/ žeby na pnt bylo Cesárskiego y Siedmigrodzkiego lus-  
du in præsidio: Leż wolał sie Cesarz kontentować dwiemā/  
albo trzema fortecam / a žeby tego rozdzielu nie bylo.

Różnie tu różni dyskuruju/ chca zgadnyc/ iako to Porta  
przyjmie/ że się iuz Cesarz w mieśat w rzeczy Siedmigrodzkie/  
biorac fortece/ w samey Siedmigrodzkiej ziemi: Zwłaszcza/ że  
postowie wnośić to maia/ žeby Turcyn całe zachował ostat-  
nie paka z Korona Wegierlska včynione/ to iest: žeby w Sie-  
dmigrodzkiej ziemi nic nie trzymał: Xiążećiā od Stanow os-  
braneego potwierdzić: Trybuta nad to ostatnie postanowio-

ne nie podnieśać/ y za przeszle lata nie wyciągać/ a Waradyn wrocić. Tey iednak sa wszyscy opiniey/ że postaremu pekoy bedzie/ to jest że Turcyn w sytkuemu wczyni dosyć/ a na mieyscu oddania Waradyna/ pozwoli/ że też Cesarz Elka fors tec tam trzymać bedzie.

Grass Zryni/ wpadły w Bosne we trzech tysięcy ludzi/ podkali sie okolo piaci Kościołów z tylu liczbą Turków/ ktorych tak porażili/ że mało co ich uciekło. Zostali na placu miedzy infemi/ trzey Agowie/ y ieden jest poimany. Dziwna to rzecz/ że Generał Ali/ który jest Waza Bosny/ dissimulat te wtargnienia; żąd rachuiemy/ że nie ma tantum virium/ iako famea vdaię.

Cesarz z Laxemburku powrócił/ w Wigilis Bożego Ciała/ yiuż tu zmieska do Jesieni: Odprawił Posta Tatarskiego w Sobote przeszła/ y piękne bardzo tak Chánowi/ iako y Postowi podarunki dał; začym Poset wczoraku Polsze ruszył.

### Z Warszawy i Juli, 1661.

Słym prolongowany jest znowu aż do Soboty/ dla spraw Sroźnych noui emergentis/ które proponowanym potrzebniestym sprawom czas biora/ y consultaciones interrum-punt. Obrone teraz Stany Koronne przed się wże-ty/ ktorą słusnie od vkontentowania Wojska Koronnego/ y Wielkiego Księstwa Litewskiego/ po-czętek swoj bierze/ bo przeszte exempla nauczyły/ że kiedy w Wojskach naszych byta ochora/ nil fuit ad supe-randum difficile.

WWARSZAWIE. Przesz JANA ALEXANDRA,  
GORCZYNA. Dnia 1. Julij A. 1661. Cum priuilegiis: S. R. M.